

Sygn. akt III KK 489/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Edyta Demiańczuk-Komoń

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego,
w sprawie **M. W.**

oskarżonego z art. 107 § 1 k.k.s. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 2 lipca 2019 r.,

kasacji wniesionych przez prokuratora i Naczelnika [...] Urzędu Celno -

Skarbowego w W. na niekorzyść,

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 24 kwietnia 2018 r., sygn. akt II Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w M.

z dnia 31 października 2017 r., sygn. akt II K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w M., wyrokiem z dnia 31 października 2017r., uznał M. W. za winnego tego, że „od bliżej nieokreślonego czasu do dnia kontroli, tj. 10 grudnia 2014 r., zajmując się - jako Prezes Zarządu - sprawami gospodarczymi H. [...] Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., urządził na [...] D. K. C., ul. [...], [...] K., gry o wygrane pieniężne i rzeczowe na automatach: A. nr [...], A. nr [...] oraz X. nr [...], działających w celach komercyjnych, które udostępnione były do publicznego korzystania, zaś prowadzone na nich gry miały charakter losowy oraz zawierały element losowości, czym działał wbrew treści art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz.U. z 2009 r. nr 201 poz. 1540 z późn. zm.), nie posiadając koncesji na prowadzenie kasyna gry”, tj. przestępstwa skarbowego z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. i za to skazał go na karę grzywny w wysokości 90 stawek dziennych po 100 zł każda (pkt I), orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych (pkt II i III) oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe (pkt IV).

Sąd Okręgowy w S. po rozpoznaniu apelacji prokuratora i oskarżonego, wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2018 r., na podstawie art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. uchylił zaskarżony wyrok i postępowanie w sprawie umorzył.

Od powyższego wyroku kasacje na niekorzyść M. W. wnieśli prokurator i Naczelnik [...] Urzędu Celno-Skarbowego w W..

Prokurator zarzucając rażące naruszenie przepisu art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., polegające na niezasadnym uznaniu, że wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 31 października 2017 r. o sygn. akt II K [...] został wydany pomimo tego, że postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało już prawomocnie zakończone, co w konsekwencji doprowadziło do uchylenia tego wyroku i umorzenia postępowania w sprawie, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Naczelnik [...] Urzędu Celno-Skarbowego w W. zarzucił rażące naruszenie prawa, które miało wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., polegające na umorzeniu postępowania karnego

skarbowego wobec oskarżonego o zarzucony mu czyn w związku z ujawnieniem w toku rozprawy apelacyjnej, prawomocnego od dnia 3 listopada 2017r., wyroku zapadłego przed Sądem Rejonowym w K. z dnia 3 kwietnia 2017 r. o sygn. akt II K [...], skazującego tego samego oskarżonego, w którym uznano czyny popełnione w okresie od dnia 19 sierpnia 2013 r. do dnia 21 lipca 2015r. za czyn ciągły w rozumieniu art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacje zasługują na uwzględnienie.

Rację mają skarżący, że Sąd odwoławczy dopuścił się rażącego naruszenia art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. (ale przede wszystkim art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.), błędnie przyjmując, że w niniejszej sprawie zaistniała przeszkoda procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, co skutkowało uchyleniem wyroku Sądu pierwszej instancji i umorzeniem postępowania karnego o przypisany oskarżonemu czyn z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

Podstawą poglądu prawnego Sądu odwoławczego było ustalenie, że oskarżony został – przed wydaniem wyroku w niniejszej sprawie – skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...], za przestępstwo skarbowe z art. 107 § 1 k.k.s., stanowiące czyn ciągły w rozumieniu art. 6 § 2 k.k.s. Przyjęty w tym wyroku czasookres czynu ciągłego (od 19 sierpnia 2013 r. do 21 lipca 2015 r.) obejmował czas popełnienia przestępstwa przypisanego w rozpoznawanej sprawie. W obu tych sprawach tożsame były również zachowania oskarżonego, gdyż M. W. czynu zarzucanego w obecnym postępowaniu i czynów przypisanych wyrokiem Sądu Rejonowego w K. miał dopuścić się m.in. w ramach prowadzonej tej samej działalności, jako prezes spółek handlowych, wskazanych w opisach czynów; we wszystkich tych zachowaniach chodziło więc o wykorzystanie przez niego podobnych okoliczności i tego samego zamiaru, sposobności wynikającej z prowadzenia określonego typu działalności gospodarczej, polegającej na urządzaniu wbrew przepisom ustawy gier hazardowych na automatach w ramach tego samego podmiotu. Wobec tego zachowanie oskarżonego należało, zdaniem Sądu odwoławczego, potraktować

jako element (fragment) czynu ciągłego przypisanego wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 kwietnia 2017r., sygn. akt II K [...], a prawomocne skazanie za czyn ciągły rodzi powagę rzeczy osądzonej, co wyklucza przypisanie skazanemu kolejnych jednostkowych tożsamych zachowań z okresu przypisanego prawomocnym wyrokiem, a ujawniających się w późniejszym czasie.

Zgodzić się należy ze skarżącymi, że pogląd prawny Sądu odwoławczego, iż przypisane oskarżonemu w niniejszej sprawie zachowanie, polegające na urządzaniu – wbrew przepisom ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych – gry na opisanych automatach na stacji benzynowej w K., stanowi zachowanie normatywnie tożsame z czynami, za które skazano go wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...], a zatem stanowi od strony normatywnej element już osądzanego czynu ciągłego, jest błędny.

W kwestii stanowiącej problem prawny, jaki został przedstawiony w rozważanych zarzutach kasacji, na kanwie spraw o zbliżonym stanie faktycznym, Sąd Najwyższy wypowiedział się już kilkakrotnie. I tak, np. w wyroku z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt V KK 415/18 stwierdził m.in., że: „skoro urządzanie gry hazardowej w postaci gry na automatach (art. 1 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 3 i 5 u.g.h.) wymaga uzyskania koncesji na kasyno gry (art. 6 ust. 1 u.g.h.), a koncesja taka udzielana jest w odniesieniu do jednego kasyna, prowadzonego w ściśle określonym (geograficznie) miejscu (art. 41 ust. 1, art. 42 pkt 3 i art. 35 pkt 5 u.g.h.), to zachowanie osoby, która nie posiadając koncesji na prowadzenie kasyna podejmuje działanie w postaci urządzania gry na automatach w różnych miejscach (miejscowościach, lokalach), stanowi każdorazowo - od strony prawnokarnej – inny czyn, podjęty z zamiarem naruszenia tych przepisów w każdym z tych miejsc. Uprzednie prawomocne skazanie za przestępstwo z art. 107 § 1 k.k.s., popełnione w innym miejscu, w warunkach czynu ciągłego (art. 6 § 2 k.k.s.), w którym czas jego popełnienia obejmuje czasokres popełnienia czynu z art. 107 § 1 k.k.s. co do którego toczy się jeszcze postępowanie karno-skarbowe, nie stanowi w tym późniejszym procesie przeszkody procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej, albowiem nie jest spełniony warunek tożsamości czynów”.

Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w tej sprawie przedstawiony pogląd prawny podziela. Nie powtarzając argumentacji zawartej w uzasadnieniu tego wyroku, z której wynika niemożność przyjęcia konstrukcji tożsamości czynu w rozumieniu art. 6 § 1 i 2 k.k.s. w odniesieniu do innego, wcześniej prawomocnie osądzonego przestępstwa z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., popełnionego w innym miejscu, odsyła do uzasadnienia tego orzeczenia (por. LEX nr 2572694; zob. też wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 19 września 2018 r., V KK 419/18, 15 listopada 2018 r., V KK 249/18, 19 grudnia 2018 r., V KK 450/18, 8 maja 2019 r., III KK 77/18 – baza orzeczeń Supremus). Wskazać jedynie trzeba, że w sprawie II K [...] Sądu Rejonowego w K. oskarżony został skazany za zachowania polegające na urządzaniu gry na różnych automatach oraz w różnych miejscowościach – innych niż w niniejszej sprawie, co wynika wprost z porównania opisów czynów. Zatem poza osobą oskarżonego oraz czasem popełnienia czynów, nie zachodzi żadna inna zbieżność z czynem będącym przedmiotem osądu w wyżej wymienionej sprawie. Oba te skazania dotyczą więc różnych czynów i nie mamy tu do czynienia z „*idem*” jako warunkiem przyjęcia tożsamości czynu, a w konsekwencji z wystąpieniem przesłanki powagi rzeczy osądzonej z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Z tych wszystkich względów, wobec rażącego naruszenia przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., która to obraza miała oczywisty wpływ na treść wyroku, zaskarżony wyrok należało uchylić a sprawę przekazać do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd odwoławczy, będąc związany wyrażonym poglądem prawnym (art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.), rozpozna wniesione przez prokuratora i oskarżonego apelacje.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[aw]